

Napjainkban a virtuális világ újdonság erejével ható eszközei nagymértékben könnyítik, pontosítják és gyorsítják az emberek munkáját, gondolkodását, újíékozódását, a kapcsolattartását. A végtelen lehetőségek tárházát nyújtják, tágra nyitják az ismeretek kapuját. Rengeteg előnyük mellett azonban térhódításuk a személyes szférába szorítják vissza a szóbeliséget, feledtetik a múltat, a helytörténetet. Félő, hogy az emberek magukra maradnak technikai eszközeikkel. Ha végigtekintünk az emberiség kultúrtörténetén, akkor azt is megállapíthatjuk, hogy az úgynevezett modern kultúra elvesztette a természettel, de ugyanakkor a múlttal való összhangját is, mely a korábbi korszakokat még jellemezték. Érttem ezalatt azt, hogy az, aki csak a „csodák” processzoros világával ismerkedik, sosem értheti meg a dolgok természetből, múltból fakadásának, fejlődésének és egymásba kapcsolódásának logikáját. A technikai fejlődést megállítani nem lehet, nem is lenne célszerű. De meg kell találni azt az utat, amely a természet és a múlt világát, azok törvényszerűségeit a mai digitalizált világon keresztül láttatja. Ami megerősíti az embereket abban, hogy társas lényként szükségük van egymásra, szükségük van gyökereik, múltjuk ismeretére. Szükségük van a „józan paraszti észre”, mely nem más, mint az évszázadokon keresztül felgyülemlett és megtisztult ismeretek halmaza. Mi lehet ez az út? Mint közművelődésben dolgozó, a népi kultúra és a helytörténet megismertetésében látom a lehetőséget. Úgy gondolom, igény mutatkozik erre az emberekből, csak eléjük kell tární, kezükbe kell adni. Ha kell formális keretek között, de még elfogadhatóbbnak találom ezt megtenni nem formális képzés keretében, vagy akár multimédián, elektronikus tananyagként.

Hiánypótlásként egy állandó Orlai (és Petőfi) kiállítás berendezése is várat magára a helyi muzeális gyűjteményben.

Céлом, lehetőségem ebben a dolgozatban az, hogy betekintsek Orlai Petrics Soma és Petőfi Sándor barátságá - mélyreható emberi gazdagságán keresztül - erejének csodáiba. Talán nem túlzás, ha azt mondom, mindkettőjük életében meghatározó szerepet töltött be Mezőberény. A bemutatott, általam kiválasztott kapcsolódási pontok művészetük nivójáról és kölcsönhatásaikról tanúskodnak. Alkalom nyílik arra is, hogy műveiket, sőt őket magukat, ne csak önmagukban nézzük, hanem köztük összehasonlításokat tehessünk. Az ismert vagy kevésbé ismert alkotásaik itt együtt, egymás mellett elevenednek meg, ezáltal nem csak életükbe, művészetükbe, hanem a kor lelkébe is betekínthetünk.

A téma beleillik a manapság egyre fontosabbá váló kutatási irányba, mely a nagy személyiségek alakjain keresztül mutatja be egy-egy kor szellemi-művészeti arculatát, szemben a korábbi tömegmozgalmi szerep hangsúlyozásával.

A témaválasztás kézenfekvő. Mezőberény szülötte Orlai Petrics Soma, Petőfi Sándor több látogatása (1842, 1843, 1849) és baráti kapcsolatuk is helytörténeti érdekességű! A két nagy egyéniség alkotói életművének egészére kiható tanulságai vannak.

A téma újszerű, mert művelődéstörténeti szempontból ezt nem dolgozták még fel. költészet és festészet, a téma hatásainak összefüggésében.

Cél, hogy tudatosítsuk Petőfi Sándor és Orlai Petrics Soma életének városunkban összekapcsolódó eseményeit, nem csak tíz évre, hanem örökre kötetett barátságukat, ezáltal a mezőberényiek helytörténeti érdeklődését felkeltsük. Cél erősíteni azt a köteléket, ami elődeink iránti tiszteletből és a jövő alkotó építéséből táplálkozik.

Eredménye pedig kulturális, a hagyományörzés körébe tartozván a kultuszuk élő ápolása lehet. Ünnepekben és megemlékezésekben megnyilvánuló lokálpatrióta érzésünknek megerősítését szolgáljuk ezzel. Petőfi szellemében, felismerve a kor igazi jelentőségét.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Ha a mai Mezőberény lakosságának nagyobb része nincs tisztában Orlai Petrics Soma és Petőfi Sándornak sem rokoní, sem baráti kapcsolatával, a városnak feladata, hogy ezt az értékét megőrizze, segítse azok megismertetését. Ezért ajánlom a szakdolgozat értéktárba való felvételét.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

Irodalomjegyzék:

1. Dr. Irányi István: *Petőfi-rajongók*
2. Dr. Irányi István: *Orlai Petrics Soma és Mezőberény* – In.: Mezőberény története II.